બોલતી મેના

'નવચેતન' પુસ્તકાલય તરફથી

મગનલાલ બુકસેલર.
બગનપુરી ભાગળ-સુરત

આવૃતી પહેલી ૧૯૭૪ પ્રત ૫૦૦૦

તૈયાર છે ? **આજેજ ખરીદો** તૈયાર છે ?

અમારા કેટલાક ખાસ ગ્રાહકોના ઘણાજ આગ્રહથી અમારો

તદન નવીન વિર, શૃંગાર, હાસ્ય, રૌદ્ર અને શાંત રસથી

ભરપુર અત્યુત્તમ હાલની ચાલુ રંગભૂમીને અનુકુળ

ભજવવા લાયક ઐતિહાસીક

ત્રિઅંકી ગાયન ભાષણ સહિત લખાયલો નાટક નામે

કાળો પહાડ

અથવા

ભારતનું ભાવિ.

કિંમત માત્ર આના આઠ વી. પી. ખર્ચ જુદુ

જો તમારે સારા અને સસ્તા પુસ્તકો ખરીદવા હોય, તેમજ ઉંજળા ઠગોના હાથથી ઠગાતા બચવુ હોય અને જુના પુસ્તકની કીમતમાજ નવા પુસ્તકો ખરીદવા હોય તો જરૂર એકવાર ઓરડર આપી ખાત્રી કરો

મળવાનુ ઠેકાણુ,

"ગુજરાતી" સાહિત્ય મંદિર
ચીમડાચોક-સુરત
અને
"નવચેતન" પુસ્તકાલય
બરાનપુરી ભાગળ-સુરત

લખો,

"ગુજરાતી" સાહિત્ય મંદિર.
સલાબતપુરા-સુરત.

બોલતી મેના.

મધુ બંસરી

જરા કહોજી સાવરીયા શા જાદુ કર્યા ?
જાદુ કર્યા મન ઘેલા કર્યા,
હતુ મમ દિલ ભોળુ બાળ, ના સમજ્યુ કુવારૂ કઇ,
કાતિલ તમારા કામણે બાલા દિવાની થઈ,
જીગર અમ લૂટી લઈને ના દવા પાગલને દેશો કઇ,
જીવન વિનાની વેલીને પ્રીતીના પાણી પાશો નહિ
હર્યા અમ પ્રાણ નેહે નાથ, કરૂ વિનતી સતાવો નહિ,
મોહન તમારા હાસ્યથી, નયનો નચાવો નહિ,

શ્રૃગી ઋષિ.

હુ તો જોગણ બની છુ, મારા વહાલમની,
વહાલની પ્રેમ આલમની–હુ તો
વન વનના મહેલ પ્રિતમ ? તારા વિણ સુના છે,
તિરથના ઘાટ પ્રિતમ ? જોગીથી જુના છે,
રસિકા એ રસના ઉપાસકની–હુ તો
તરૂ તરૂને પાને પ્રિતમ ! નામ જો તારૂ છે,
રેખા રેખામા પ્રિતમ ? ભાગ્ય જો મારૂ છે,
દાસી એ દિલના દિલાવરની–હુ તો

(કવિ ન્હાનાલાલ)

બીનળ-મુ જાળ.

તુટેલા તાર વીણાના તે બધાશે ફરી પાછા,
ફુટેલા પ્યારના વાજા ન બધાશે કદી પાછા-ટેક૦
દીવાલોમા પડયા ચીરા, તે સધાશે કદી પાછા (૨)
થયા ચીરા જીગરના તે ન સધાશે કદી પાછા-ટેક૦
પડયા જે મ્હોતના મુખમા ઉભા થાયે ફરી પાછા
ઘવાયા બેવફાથી જે ન સાજા થાયે તે પાછા-ટેક૦
પડેલા ઝખમ બજરના પુરાયે તે ફરી પાછા
પડેલા જુલમના ઘા તે ન રૂઝાયે કદી પાછા-ટેક૦

એમા શુ ?

કોયલીયા કુક સુનાવે, બીલી બસત બહાર-કોયલીયા૦
કૌન સખી મોહે બસત સુનાવે મય તલસુ બાર બાર,
પાપી પપયા પિયુ પિયુ બોલે, પિયા પરદેશી યાર-કોય૦
જીયા પિયા બીન જલે દીન રયના, જોબનવા દિન ચાર,
મયે નવજોબના જોગન બનુ ગી, પિયા મીલન દુસ્વાર-કોય૦

સતી દ્રૌપદી.

ગોવિંદ ગુણ ગાવોરે હો નરનાર,
ગોપાળા ગુણ ગાવોરે હો નરનાર
ગિરિધર બાટધર, શ્રી મુરલીધર,
નામથી નેહ લગાવોરે હા નામથી નેહ લગાવોરે હો.
અધમ ઉદ્ધારણ ભવ જળ તારણ,
શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ કહે જાવોરે, હા શ્રીકૃષ્ણ કહે જાવોરે-હો.

એકજ ભુલ.

મને ભોળીને ભરમાવી રે મા, કેમ કરૂ ?
અણસમજુને ફોસલાવી રે મા, કેમ કરૂ ?
મારી પાસે પાસે આવે, છાની વાતો સંભળાવે,
મારૂ દીલ લલચાવે, પેલો ગરજી,
પ્યારી કહીને બોલાવે, એની પાસે કેમ પ્રાવે ?
એ તો સાભળે ન એકે મારી અરજી
છાતી માતો, અરરર રરરર અરરર રરરર થાય રે-મા
એના મોઢાની મીઠાશ, એ તો જાણે નાગ પાશ,
પછી હોય કે ન હોય મારી મરજી,
કરે પરાણે એ પ્રીત, એ તે કયાની હશે રીત ?
થઇ બેસે છે ધરાર મારો વરજી !
છાતીમા તો થરરર રરરર થરરર થાય રે મા કેમ કરૂ ?

એકજ ભુલ.

આપણે કરશુ વકીલાત ત્યારે ભરશે કોણ પાણી ? (૨)
પછી ધણી ધણીયાણી થઈને મહાલશેરે બા—આપણે
આપણે પ્હેરશુ પાટલુન બુટ કોટ નેકટાઈ, (૨)
પછી ધણી સેથા ટપકી પાડી નાચશેરે બા—આપણે
આપણે થઈશુ સોલજર કરશુ ધુમ ફરરર,
વરજી લે ઘા ચોળી પ્હેરી સાચવસે ઘર
ઘાઘરા પલટણ કરશે દેશનો ઉદ્ધાર
ઓ મારા હિંદ તારો થઈ ગયો બેડો પાર !—આપણે

સંસાર-નૌકા.

શ્યામ ઝુલે હીંડોળા, કુંજન બનમે,
કુંજન બનમે મધુ બનમે,
લતાએં પુષ્પોકી ઝુલેમે ક્યા ઝુલાતી હુએ ?
પવનકે ઝોકેમે ક્યસી, સુગંધ આતી હુએ ?
ચમનકે ઝુમકે શાખે સમા દીખાતી હુએ ?
મદનકો ગોદમેં લેકર એહ સબ રમાતી હુએ ?
બસ ગઇ સાંવરી સુરત એહ નયનનમે-શ્યામ૦

સરદારબા.

બંસીવાલા આજોરે મારે દેશ,
તારી શામરી સુરત પ્યારો બેશ-બંસી૦
આવન આવન કહે ગયોજી, કર ગયો કોલ અનેક;
ગિણુતા ગિણુતા ઘીસ ગઇ મોરી આગરીયારી રેખ,
સાવરીયા, રસીલા, સલુણા, પીયારે જીયામે કરૂ નિસાર,
દોહરા { હમતો જોગી પ્રેમ કે'રે, પ્રેમ હમારો દેશ,
ચુધ નહી પાઇ પીયુકી, તબ લીના આ બેશ-તારી

બુદ્ધદેવ.

પડતી હવે મુજને ખબર તુમા જણાયે હર્ષ નહિ,
આ જગતની જંજાળની, ચતુરાઇ તેં દીઠી નહિ
જ્યાં પ્રેમ મારો ઝળહળે, ત્યાં તે દીવો બદલો ખરો,
ઘરબાર ને છોડયા વિના, યુક્તિ કશી સુઝી નહિ.
હવે તો જોજરા જાગી (૨)

ચોળી વિભૂતિ અંગે, બન્યો શું યોગી (૨)
સમાધિ જૂઠી દે ત્યાગી,–હવે
વિલાસી મહેલના વાસી, તને આ શી લગન લાગી ? (૨)
મધુરાં પુષ્પને ત્યાગી, ગ્રહ્યા કાંટા શું હીન ભાગી (૨) હવે
ઉંડી આશા ધારીને મેં તારો સંગ કીધો તો (૨)
ભરમ્યો દઈ ભુલાવી ઓ ? વિરાગી શું ગયો ત્યાગી (૨)
હવે તો જોજરા જાગી

સુરદાસ.

દાસ પરે દયા લાવોરે,
દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવો–દ૦
સંસારી સંબંધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી,
હું તો બની બેઠો બાવો બાવોરે–દયાળુ૦
આંખો વિના સંકટ આવું, ખાડામાં ગોથાં ખાવું,
વા’રે અવિનાશી આવો આવોરો–દયાળુ૦

અરૂણોદય.

દુ,ખીને દીલાસો દેતો, રંકનો બેલી ભલી ભાળ લેતો,
સૂના આંગણાં શોભાવે મારો રેંટિયો રૂડો,
દેશ ઉદયના જાણો ઝીણા ઝીણા તાર એના,
નિર્ધનને ઢાંકયા રાખનારો, મારો દેવ એતો–સૂના
જીવનના મંત્ર જેવા, ઝણ ઝણકાર એના,
ભારતનું ભાવિ એ ભણાવે, ખરો ધર્મ કહેતો–સૂના
ચક્ર સુદર્શન જાણો, શ્રી ઘનસ્યામનું એ,
દેશની લક્ષ્મી રોકનારો, રખેવાળ રહેતો–સૂના.

નારમવરા શુ મુખે કહેવુ હયા ઘાયલની લાવો કઇ.
નારમ આખોની રહેતી હો, કલેજા કૂણા કાપો નહિ

બલિરાજા

મ ગી સજની, તુ કયા રમીઆવી રજની, સાચુ બોલ, બોલ, બોલ,
રા ણી એયર, તુ શીદને આળ ચડાવે, કેડો છોડ છોડ, છોડ ?
નણા માળા ગુથી હતીને, હમણા કેમ કરમાણી,
પ-એવો તને કયા વળ્યો, તારી ભમ્મર કયા ભીંજાણી-સાચુ
ક ગો ભમરો રીરપર બેઠો, ઉરાડતા ગભરાણી,
સ પોટે લટ છુટી ગઇ—મારી ભમ્મર ત્યા ભીંજાણી,—કેડો.
અ ધર દત બેઠા દીસે છે, છાતીએ નખ લાગ્યા,
એવો રસીયો કોણ મળ્યો તને કામબાણ કા વાગ્યા-સાચુ.
પે પટડો પીજરથી કાઢી, રમાડતી હુ રગે,
ચતુર ચાચ ભરીને નાઠો એઢાણી એ અગે-કેડો છોડ;
કસ્તુરી તારા અગે મ્હેકે, કુસુમ કળીના હારો,
નયન રહ્યા છે નાચી નવેલી, મળીયો કોણ ઠગારો-સાચુ
ચ દ્ર સરોવર નહાવા ગઈતી, વાટે મળ્યો એક માળી,
 છ મ ભરીને ગજરા આપ્યા, હુ તો તમથી હારી—કેડો

ગા'માંડલીક. રાગ ભૈરવી.

ખુને જીગરકો પીતી હુ બસ ગમમે તેરે યાર,
શહેરે ચમનસે ફીરતી હુ બસ ગમમે તેરે યાર,
નય ચુપકે ચુપકે રોતી, મુ આસુઓસે ધોતી
વો કહા ગયો મેરો મોતી, મોતીબીના નહિ સોતી,
બસ ગમમે તેરે—ખુને

દીલ ઉસીકુ દીજીએ દીલદાર યાર હો,
કયા હીંદુ કયા મુસલમાન કદરદાન યાર હો,
મેરી નજર જો તુમસે લડગઇ, મે પલ ગસે નીચે પડગઇ,
વોહ કહા ગયે મેરે પ્યારે,
મેય અગ્નિ જેશી જલ ગઇ બસ ગમમે તેરે યાર–ખુને.

સૂર્ય કુમારી.

સોહામણી સ્વર્ગની વાટ એકદીન મોભાવજો હો રાજ,
રગીલા અમરાપુરી ઘાટ એકદીન સોહાવજો હો રાજ

સાખી

મૃત્યુલોકના મનુષ્ય કયા, કયા અમરાપુરી ઘાટ,
અઘટિત–કહો એ કેમ બને, વસમીવીકટ એ વાટ,
મુગટમણી તમે રાજસદનના, પારિજાત તમે નદન વનના,
રાજવશી દેવાશી રસીકવર, પ્રિત જયોત પ્રકટાવી પરસ્પર,
મેળવવા અતરમા, અતર સ્વગ અમારૂ સોહાવ હોરાજ.

વીર કુણાલ.

અમારા દેશને છોડી, અમે થાનાર પરદેશી,
હૃદયને મેળવી લેશો, અમારો પ્યાર પરદેશી–અમારા
થયા દુર્ભાગીયા એવા, તજાવી દેશની સેવા,
ભટકશુ પારકા ઘરમા, બની લાચાર પરશીદેશી–અમારા.
અમારી ધર્મ નીતિથી, અમારી સત્ય પ્રીતીથી,
અમે સત્કર્મથી થઇશુ, હૃદયના હાર પરદેશી–અમારા
અમારા દેશ બધુઓ, અમારી જન્મ ભૂમિમા,
હવે છેલ્લા પ્રણામો છે, અમે હદપાર પરદેશી–અમારા

બોલતો કાગળ **રાગ કોરસ.**

આશક ખરખુચા જેવા માશુકનો પુરદમામ,
આહે રાડે કે માડે શુ અમને !તેથી કામ
જાણે ઘરડીઘોડીને પહેરાવી લાલલગામ,
જોડી જુગતી છે એવી, જોવા મળશે ગામ
હા,હાહાહાહાહા–હાહાહાહાહા
વરલોભધરે કન્યાનો, જમવાને માગે જાન
ઘોડાને બદલે ખાધો, ગીતડાને બદલે કાણુ,
અહી માડવડે મ ડાયો, ત્યા કાષ્ટ ગયા સમશાન,
ચોરી નેબદલે ચોકો, ને રામબોલો ભાઇરામ
હા,હાહાહાહા હા–હાહાહાહાહા

ચલતા પુર્જા.

આખે કહેકે દિલહીને હમકો કીયા ખરાબ,
ઓરદિલ કહેકે આખોને હમકો ડુબાદીયા,
બિગાડાના કીસીકા કુચ્છન મગર હાચે સુફ્તમે,
દોનોકી જીનને ખાકમે મુજકો મિલાદીયા,
ડાલ ગલે બેયા મેય રોએરોએ જાનીયા
ઉ ચી અટારીયા પીયા બોલાવે પતલી કમરિયા સો બલખાવે
થકથક ગઇયા મેય રોએરોએ જાનીયા
જોરા જોરી ઘુ વટ લાકે, જોબન રસલુટે,
ગલલાકે લખલખ કઇયા–મેય રોએરોમે જાનીયા
ડાલ ગલે બૈય મેય રોએ રોએ જાનીયા

વીર-દુર્ગાદાસ.

સોગન લઉ (૨) નંદા ચંદાના,
સોગન હમારા દેવ ગણીને,
તમને વહુ દીકરી માનીને,
સોગન લઉ ખોટા જાણીને-સોગન લઉ
મતી પીતાની હવે સુધરશે, વદન નંદાને મળી જશે
સોગન લીધેલા ટળી જશે-સોગન

કંસ-વધ.

કાનુડા ત્હારી કામણ કરનારી, વ્રજમા વાસલડી વાગી
મીઠી વળી મોહક, મન વશ કરનારી, વ્રજ
મન વશ કરનારી, સ્વર સુણતા લાગે સુખકારી
હુ ઘેલી (૨) તમ વિણ થઇ છુ ગિરધારી-વ્રજ

શંકરાચાર્ય.

કહેજો કે શંકર તો સન્યાસી થયો,
સ્યાગી થયો અવિનાશી થયો-કહેજો
કહેજો જગ ઉધ્ધારણ, કારણ બાળ થયો છે યોગી,
મારૂ તારુ ત્યાગી માતા, થયો બ્રહ્મ અનુરાગી-
તો પણ મુજને નહિ નિરખતા જનની જીવજ ખોશે,
શાન્તિ દઇ સહુ કહેજો માતા, રહેજો પ્રભુ ભરોસે-કહેજો

બુદ્ધદેવ.

પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા વધુ ઝુરે વનમા,
વિરહ અંગાર ઉઠે તનમા, અતિશય બળી રહી મનમા

ખીલતી આ કળી કુસુમની, ભોગી વિના કરમાય,
ઝુલતી આ લલિત પાખડી, ભોગી મધુકર ચ્હાય–પિયુ૦
બાળા રસાળી અંતરે, આકુળ વ્યાકુળ થાય,
નમ્ર નવોઢા નૌતમ રમણી, રસિક નરવર ચ્હાય,
હુ અણી દુ ખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમા–પિયુ૦

માલતી–માધવ.

નાનકડી નાજુક નાર, હુ બહુ નાનકડી–બહુ નાનકડી.
માગ લાલાની છુ લાડકડી (૨) છુ લાડકડી (૩)
આખ તણે મટકે પટકુ છુ લાલને,
નાની શુ સમજે વ્હાલાના વ્હાલને,
(હુ તો બધુએ સમજુ છુ)
જાણી ભોળો ભરથાર તુ બહુ માથે ચડી (૩) નાનકડી.

સુર્ય કુમારી.

રિબાયો છુ પૂસાયો છુ, કુટાયો છુ લુટાયો છુ,
દુભાયો છુ મુઝાયો છુ, અમારી આમ બાબત છે
(પણ થયુ કેમ)
પકડતા જાળના ઉદર ભરાયો સર્પ તે અદર,
હયુ ઘોડા બદલ ખચ્ચર અમારી આમ બાબત છે
ખીજાણા નાગ નખરાળા મુઝાણા જોઇ ગોટાળા,
પછીથી પુછડા વાળો, મળ્યો તો આમ બાબત છે
તમારા કષ્ટ સઉ ટળશે, અવશ્યે ન્યાય પણ મળશે,
તમારા શત્રુ સપડાશે અમારી એ કબુલ છે,
તમારી એ કબુલત છે, અમારી આમ બાબત છે

૧૧૫૯૨ ૧૧

વીર કેશરી.

થવાનુ ના થવાનુ કે' નજુમી કોણ એવો છે,
ન જાણ્યુ જાનકી નાથે, સવારે શુ થવાનુ છે
હતી શલ્યા રૂપે અહલ્યા, જગતમા વાત જાહેર છે,
ન જાણ્યુ જ્ઞાની ગૌતમે, સવારે શુ થવાનુ છે,
હતા કૌરવ અને પાડવ, જગતમા મહા બળી યોદ્ધા,
ન જાણ્યુ ભિષ્મ જેવાએ, સવારે શુ થવાનુ છે
રમ્યા જુગટુ સહુ સાથે, વિભુતિ મો ગયા હારી,
• ન જાણ્યુ ધર્મ જેવા એ, સવારે શુ થવાનુ છે

કાદમ્બરી.

શુ કહુ કથની મારી રાજ, શુ કહુ કથની મારી,
હુ તો દૈવના ત્રાગ્ને હારી રાજ, શુ કહુ કથની મારી
પરખી પારિજાતિક મે, અરપણ કીધુ મન મ્હારૂ,
પતિ તજી પરલોક સિધાવ્યા, કરી જીવતર મમ ખારૂ-રાજ.
ચદન કાષ્ટની ચિતા રચાવી, પતિ સહગમન આશે,
શુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણો, પણ ઉડી ગયો આકાશે-રાજ.
અર્પ્યુ મે સર્વસ્વ સ્વામીને પ્રેમની કફની ધારી,
તજી જગત જજાળ સવ હુ, પ્રીતે ભજુ ત્રિપુરારી-રાજ.

સુરદાસ.

હુ ભજન કરીશ હરિનુ સદા સુખે,
આ સસાર આગ સમ લાગે,
મિથ્યા પ્રાપ્રા મારી હારી—ભજન

નહિ કોઇને કેહેવા તમારી વાત આ બધાઉ છુ,
રાખો ભરુસો હૃદયમા, હુ દેવના સમ ખાઉ છુ
છોડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ આહિથી જાવા દીઓ,
સતો તણા સહેવાસમા, ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દિયો-હુ

સુકન્યા-સાવિત્રી.

લાગી લગન મને ન્હાગી, ઓ લલના—લાગી
સુરપતિ ? મતિ શુ વિસારી ઓ લલના—લાગી
શચિથી અધિક સુખ આપુ, પટરાણી કરી સ્થાપુ,
ઉથાપુ ન વચન મનોહારી—લાગી

સતી અનસૂયા.

મારે માઢે મનવી રાજી કહેવરાવી, કલાવી પઢાવી પૂછો શુ નમે,
ફુલ સુગધી વાળા રુડા રગ રૂપાળા, તેની મીઠી સુગધી તને
ના ગમે-મારે

લીલા પીળા ઝાડ પાન, ઉપર પખી કરે ગાન
રોજ કાને સાભળવા, કોને ના ગમે (૨)
નર્મદા—વાહ કેવી શાણી બોલે મધુર વાણી
ડાહ્યી ડમરીના બોલ મારા મનમા રમે,-મારે

મહાશ્વેતા કાદમ્બરી.

થઈ પ્રેમવશ પાતળીયા, મારા મનના માલેક મળીયારે થઈ
પ્રીતે કરો મુખવાસ, ભજનવા રાજ હૃદયના વાસી,
પ્રેમદા પ્રીત જ્યોત પ્રકાશી, મારા મનના મનોરથ ફળીયારે થઈ
ભાગ્યવત કર્યો ભગવતી મુજને, જીવન સફળ થયુ મારૂ,
કરો શ્રીહરિ શુભ ત્હમારૂ મારા મનના માલિક મળીયારે થઇ

માલતી માધવ.

લ્યો સુંદરી સુમનની માળા,
જઈ કહેજો પ્રણામ હમારા
માળા નહિ પણ વરમાળા,
સુંદર વર એ શરમાળા
મુખ દર્શનથી મન ચોરી (૨) ચિત હરી ગઇ બાળ ચકોરી,
તમે કિશોર એ નવલ કિશોરી, મટકે મોહ્યા મટકાળા–લ્યો.

સરસ્વતી ચંદ્ર.

મને પ્યારી લાગે હો, છબી સુંદર મોહન વરની,
મોર મુકુટ પીતાંબર સોહે ગલે વીજયાંતિ માલા
વંદ્રાવનમાં રાસ રમે, હરિ રાધારમણ રૂપાળા મને
રસીયા રસ તરસ્યા રસીલીના રસિક અધર ચુમતા,
પીન પયોધર મરદન કરી, હરિ ભાવથી ભુજ ભરતા મને

સંસાર લીલા.

આવી અણધારી આ ધાડ
બાપા ગેબી ગોળા માર
રાંડને આવ્યો ના વિચાર
મરકે ભૂત બની નીરધાર
ભાઈ ભાળો ભાઈ ભાળો
એક આ ફેશનનો ગોટાળો
શામળી ચાજી કરજો મારી સહાયરે
તમો મોટરમાં બેસી વ્હેલા આવજો

શુ શામળીયોજી સહાય કરે આ બાળકને સભાળો
તમે શીદ મને સહુ બાળો
નબર વનનો આ ગોટાળો હાયહાયહાય
મારા દીલમા આ વાગી ખીલી મારા
પગની નળીઓ થઇ ઢીલી
દીકરી આનો શુ ઉપાય
ઈજ્જત ટકે શેર વેચાય અરેરે મગી ગઇ તારી માય
બાપા હાયહાયહાય બાપા હાય

બુદ્ધદેવ.

પુલની પાખડી લ્યો પ્રાણ–પુલની
ગણી અતરની ઓળખાણ–પુલની
શ્યામ સલુણા અમ ઘેર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન,
નાથ નગિના પરિમલ ભીના, મન માન્યા મ્હેમાન.–પુલની
ઝાઝુ શુ કહીએ સમજુને, સખી નયનના બાણ,
વિમળ કમળ આ સરવર જળનુ ભોગી ભ્રમર સુજાણ–પુલની

મહાદજીશિદે.

ચાદનીના ચોકે ચતુરા ચીતહર ચીત હરવા જાતી,
ચદા આ જોતા નભની ચદ શરમાતી,
લજ્જાની પગલા ભરતી
રાત્રી ખીલી મધુ માસની મધુ શબ્દ કોકીલ ગાય છે
મધુરા મૃદુલ મલયા નીલે મધુ મજરી લચકાય છે
મધુ કુજમા મધુ સુદરી માધવ મીલન આ ન્હાય છે
આ ચાદનીને નીરખતા શી ચાદની શરમાય છે

સંસાર-લીલા.

ઓ પાજી (૨) આજે આવ્યો હાથ બચ્ચાજી
બે દિલરાજી તો કાજીની કયા દરકાર છે
હું લાજી (૨) ઝાઝી કરવી ના પતગજી
ઓ દાદાજી (૨) ચુપ આ તારો તો સરદાર છે
કરતા'તા નાટક બાજી પોરી છોડી દે પતરાજી
વાહ મારા પ્રાઇવેટ માજી
દોલતરામની દોલતપર બહુ રહુયા છે ગાજી
દિકરા મારા ઢોર હરાયાની કરૂ હરરાજી
ના ના જી (૨) હા હા જી (૨)
શુ સમજ્યા શુ લાભાજી, હવે માફ કરો પિતાજી
આ તો પહેલી છે બાજી બીજી તૈયાર છે

વસંત-પ્રભા.

શ્રી રામચંદ્ર રઘુવીર
શ્રી સીતાપતિ ભજી લેને મન અવસર આવો એળે જશેજી.
ખીલી વસંત છેલા, ખીલી જુવાની વ્હાલા, રસીયા રમ
પી લેને સુખધામ,
ખીલી વસંત તેવી ખીલી ફુલવાડી બાળા, પ્રભુને શણગારી
મન લ્હાવ શ્રી.
રમણી રૂપાળી હૈયે હેતે ધરી લે વ્હાલા, કરીલે અધરામૃત
રસનુ પાન
નાથના નાથ એને અંતર ધર પ્રીતે બાળા કરી લેને કાયાનું
કલ્યાણ . શ્રી.

મધુ—ખ સરી.

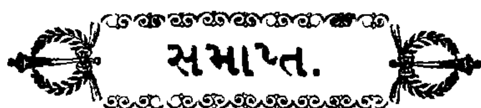
મોરી બૈયા ન પકર ગિરધારી શ્યામ
ચલી ભરન નીર જમુના કે ધામ—મોરી
તુમ તો જાતે સોતન સંગ રહેતે,
અબ તો સદન પ્યારી, શ્યામ—મોરી

પૃથ્વી પુત્ર.

નવીન પ્રેમગ્સખીની મૃગનયની ભાન તુ કયા ભૂલી આવી
શાણી સલુણી મદન મદમીણી કોણે તણે
ભરમાવી બ્હેન—ભાન

સરવગ તટપર જલક્રીડાએ સહજ મખી એતો આવી
ચપક છાયે ઉભી રહી એને ભોગીએ ભરમાવી
અરસપરસ અમ આખ મળી મને લોચનીયે લલચાવી—હેન

માર્ગે જતા મધુકર નિકટ ગઈ અણુજાણી
મદભર ગ્સીકા રસ લુટતા રસ ઘેન મહી ઘેરાણી
મન ગમતાની મોજ મજામા પુલ વેણી વીખરાણી
બ્હેન ભાન તુ ત્યા ભૂલી આવી

સુરત લીમડાચોકમા આવલા બાઇ ધનકોરના દેશી મિત્ર પ્રેસમાં
નાથુભાઈ દેવચદ છાપ્યુ